

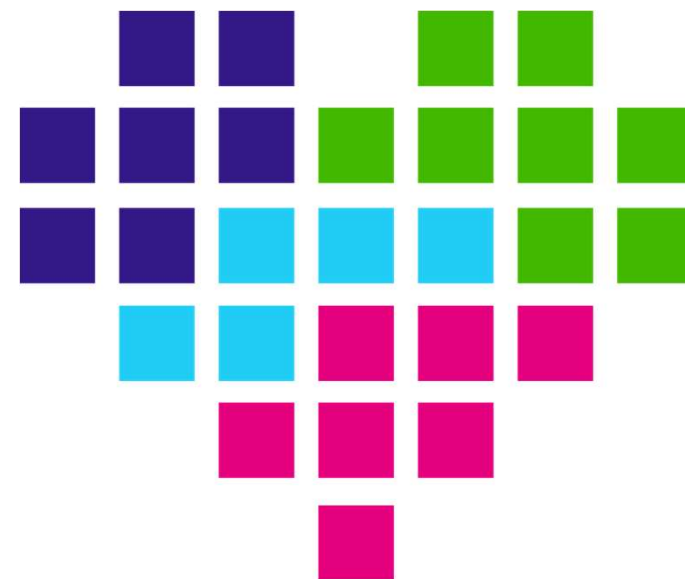
Vantaan ja hyvinvointialueen vanhusneuvostojen ja eläkeläisjärjestöjen yhteisseminaari

Vanhuspalvelujen tilannekuva, HYTE ja järjestötoiminta

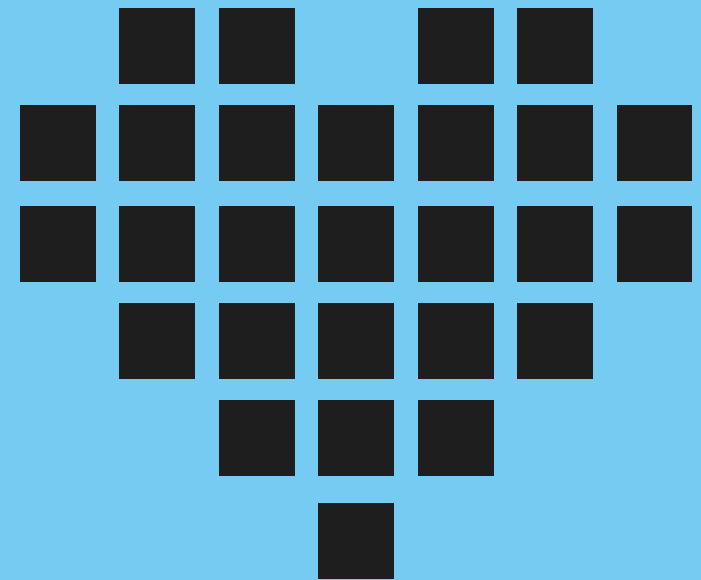
26.9.2024

Vanhuspalvelujen toimialajohtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen

Puheenvuoro 20 min + 10 min keskustelu

Vanhuspalvelujen tilannekuva

Vanhusväestön määrän kasvu kokonaisuudessaan tulevina vuosina:

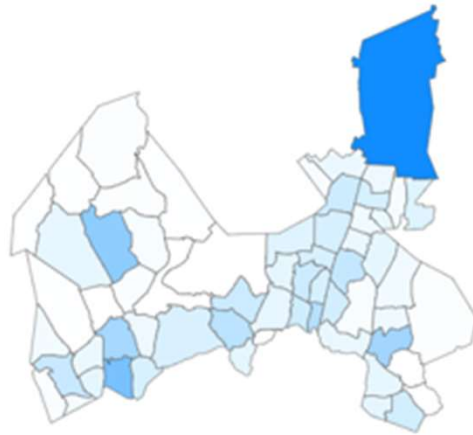
- Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa 31 % vuoteen 2030 mennessä (+ 6 400)
- yli 85-vuotiaiden määrä 51 % (+2 400)

Väestöennuste ikäryhmittäin

Ennustettu väestön lukumäärä pienalueittain vuonna 2031

Suuralue

Kaikki

Pienalue

Kaikki

Ikäryhmät

Ikäryhmä Kuntaliitto

Vertailuvuosi

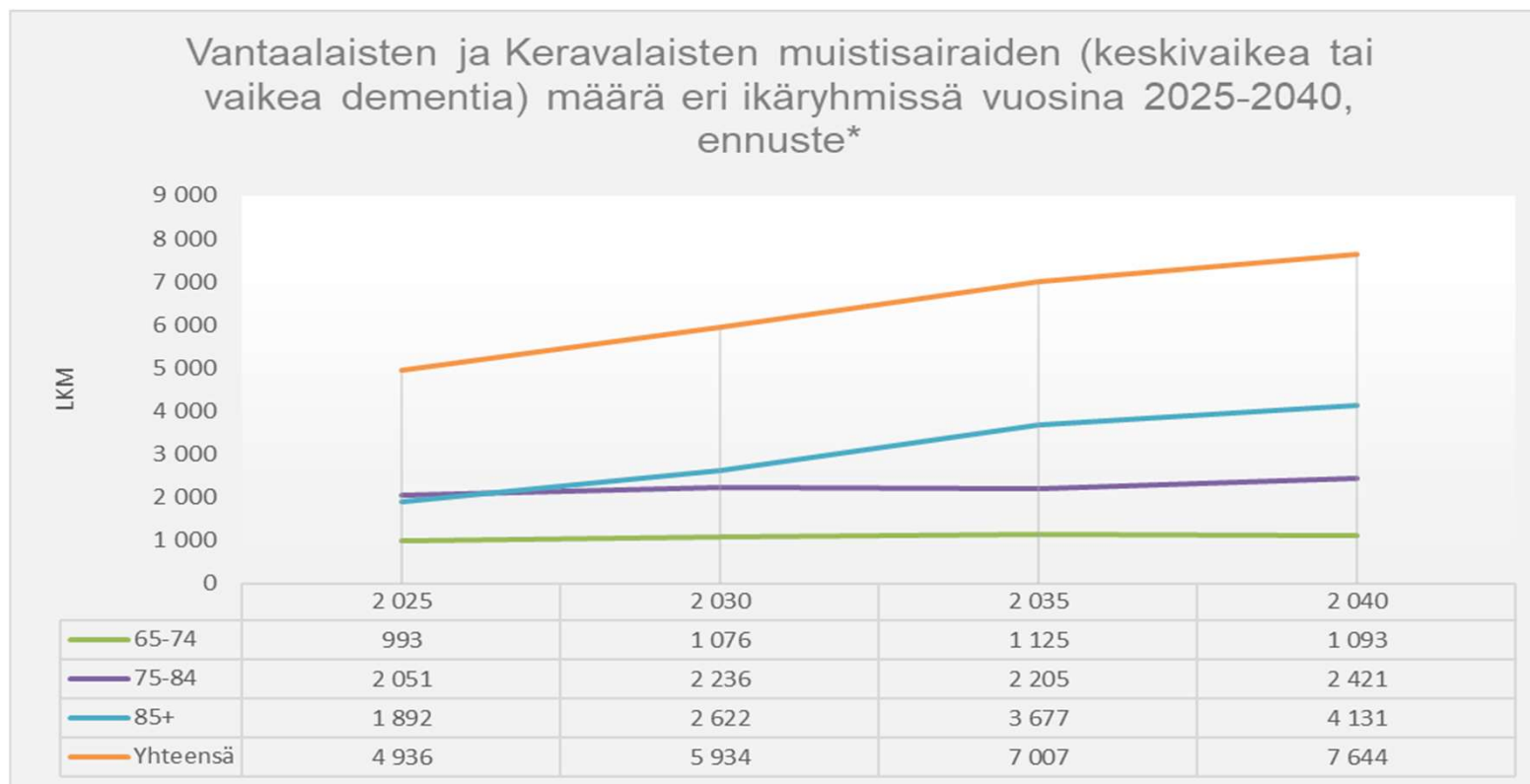
Vertailu edelliseen vuoteen

Vuosi	2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030		2031	
Ikäryhmä Kuntaliitto	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
0-6	20 876		20 986	0.5 %	21 238	1.2 %	21 585	1.6 %	22 094	2.4 %	22 607	2.3 %	22 818	0.9 %	23 092	1.2 %	23 357	1.1 %	23 578	0.9 %
7-14	25 646		25 643	-0.0 %	25 495	-0.6 %	25 322	-0.7 %	25 053	-1.1 %	24 903	-0.6 %	24 910	0.0 %	24 905	-0.0 %	25 083	0.7 %	25 260	0.7 %
15-49	138 221		141 308	2.2 %	144 453	2.2 %	147 511	2.1 %	150 452	2.0 %	153 228	1.8 %	155 787	1.7 %	158 166	1.5 %	160 337	1.4 %	162 201	1.2 %
50-64	49 361		49 433	0.1 %	49 854	0.9 %	50 508	1.3 %	51 076	1.1 %	51 627	1.1 %	52 066	0.9 %	52 479	0.8 %	53 150	1.3 %	53 910	1.4 %
65-74	25 268		24 863	-1.6 %	24 685	-0.7 %	24 741	0.2 %	24 958	0.9 %	25 129	0.7 %	25 624	2.0 %	26 250	2.4 %	26 664	1.6 %	27 017	1.3 %
75-84	16 318		17 311	6.1 %	18 164	4.9 %	18 825	3.6 %	19 135	1.6 %	19 874	3.9 %	20 188	1.6 %	20 383	1.0 %	20 394	0.1 %	20 274	-0.6 %
yli 85	4 661		4 955	6.3 %	5 273	6.4 %	5 511	4.5 %	6 036	9.5 %	6 185	2.5 %	6 558	6.0 %	7 034	7.3 %	7 709	9.6 %	8 527	10.6 %
Yhteensä	280 351		284 499	1,5 %	289 162	1,6 %	294 003	1,7 %	298 804	1,6 %	303 553	1,6 %	307 951	1,4 %	312 309	1,4 %	316 694	1,4 %	320 767	1,3 %

Vanhusväestön määrän kasvamisen myötä myös muistisairauksien määrä lisääntyy, mikä lisää palveluntarvetta

Vanhuspalvelujen keskeiset tavoitteet TS-kaudella 2024–2026

- Tuetaan vanhusten toimintakykyä ja parannetaan elämänlaatua järjestämällä yksilöllisiä, ennakoivia ja ennaltaehkäiseviä palveluja sekä ehkäistään yksinäisyyttä esimerkiksi etsivällä vanhustyöllä.
- Kehitetään vanhuksille suunnattuja, toimintaa tukevia digitaalisia palveluja siten, että niistä muodostuu asiakkaan hyvinvointia ja ammattilaisten työtä tukeva kokonaisuus.
- Vanhuspalvelujen työntekijöiden onnistumista ja jatkuvaa kehittymistä mahdollistetaan arvostavalla, osallistavalla ja valmentavalla johtamisella.
- Vanhuspalvelujen johtaminen ja päätöksenteko perustuu vaikuttavuuden mittaamiseen, jatkuvaan seurantaan sekä tiedolla johtamiseen.
- Palvelut tuotetaan taloudellisesti, kestävästi, vaikuttavasti ja asiakaskeskeisesti.

Palveluverkon tulevaisuuden visio ja kehittämistarpeet

- Vanhusten palveluita keskitetään alueittain vanhustenkeskuksiin. Uusia vanhustenkeskuksia ovat Tikkurilan (2024–2025), Keravan (2026–2029), Hakunilan (2026–2028) sekä Kivistön (2029–2030) vanhustenkeskukset.
- Erillisiä yhteisöllisen asumisen kohteita ei enää rakenneta, vaan vanhustenkeskuksiin rakennetaan eritasoista tuettua asumista; yhteisöllistä asumista sekä hoiva-asumista, jotta asukkaiden ei tarvitse toimintakyvyn heiketessä muuttaa toiseen yksikköön.
- Vanhusten asumispalvelujen hybriditalomallin lisäksi keskuksissa on kuntouttavaa päivätoimintaa, neuvonnan ja asiakasohjauksen toimipisteitä sekä kotihoidon toimistotiloja.
- Tiloihin suunnitellaan yhteiskäyttöisiä jamuunneltavia tiloja, jotta tilojen käyttö on mahdollisimman joustavaa ja tarpeen mukaista myös esimerkiksi kolmannelle sektorille.

Ikäystävällinen kaupunkitila on esteetön ja turvallinen.

Vähennämme yksinäisyyttä yhteisöllisyydellä.

Lisäämme toimintakykyä kolmannen sektorin ja läheisverkoston avulla.

Vahvistamme hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja yhdessä kuntien kanssa.

Ohjaamme kulttuurin, liikunnan ja järjestöjen pariin sähköisen palvelutarjottimen kautta.

Kehitämme vanhusten etsivää ja löytävää työtä kolmannen sektorin kanssa.

Siirrämme painopistettä ympärivuorokautisista palveluista kohti kotiin vietäviä palveluja.

Näin saamme kohdennettua resursseja paremmin ennaltaehkäisevään ja löytävään työhön.

Mahdollistamme monipuolisilla kotiin vietävillä palveluilla vanhusten osallisuuden.

Lisäämme turvallisuutta digitaalisilla ratkaisuilla.

Hybriditaloilla eli yhteisöllisen ja ympärivuorokautisen asumisen yhdistämällä mahdollistamme palvelujen mukautumisen vanhusten tarpeisiin.

Hybriditalot reagoivat ikäntymisen ja palvelutarpeen muutoksiin

Keskitämme vanhusten palveluja alueellisiin vanhustenkeskuksiin.

Keskuksissa on hybriditoimintaa, päivätoimintaa, kotihoidon toimistotiloja sekä neuvontaa ja asiakasohjausta.

Tilat ovat yhteiskäyttöisiä, muunneltavia ja sopivat kolmannen sektorin käyttöön.

Tuemme vanhusten toimintakykyä ja parannamme elämänlaatua järjestämällä yksilöllisiä, ennakoivia ja ennaltaehkäiseviä palveluita. Mahdollistamme omannäköisen kotona asumisen tai kodinomaisessa asumisympäristössä asumisen elämän loppuun asti.

Palveluverkon kehittämisen tavoitteena on:

Kokonaisuus	Nykytila	Tavoitetaso
Kotihoito (75 –v. täyttänyt väestö)	6,2 %	8 %
Yhteisöllinen asuminen (75 –v. täyttänyt väestö)	0,8 %	2 %
Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen (75 –v. täyttänyt väestö)	6,2 %	5,5 %
Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen suhde oma-osto	70 % ostopalvelua, 30 % omaa tuotantoa	50 % ostopalvelua, 50 % omaa tuotantoa

Uudistusohjelman keskeiset toimenpiteet vuosille 2024–2026 1/5

Painopiste Palvelujen järjestäminen

Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi

- Palveluja ja palvelurakennetta uudistetaan vastaamaan paremmin asiakastarpeita, lisätään HYTE-toimintaa yhteistyössä Vantaan ja Keravan kaupunkien kanssa, kehitetään perusterveydenhuollon ennaltaehkäiseviä palveluja sekä kolmannen sektorin hyvinvointia ja osallisuutta tukevaa toimintaa.
- Kotona asumista tuetaan ja kotihoidon palvelutarpeen kasvuun vastataan kustannustehokkaan etäkotihoidon yksilö- ja ryhmätoimintoja lisäämällä.
- Ateriapalveluita tarvitseville asiakkaille etsitään tarpeen mukaisia ja vaihtoehtoisia ateriapalvelujen toteuttamistapoja
- Omaishoitajien vahvemmallalla ja ennakoivammalla tuella omaishoitajia autetaan jaksamaan työssään lisäten omaishoidon houkuttelevuutta ja määrää
- Perhehoitoa lisätään kehittämällä sen toimintamallia ja perhehoitotyön houkuttavuutta vahvistamalla

Uudistusohjelman keskeiset toimenpiteet vuosille 2024 – 2026 2/5

Painopiste Digitaalisuuden hyödyntäminen

Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi

- Hyödynnetään teknologisia palveluratkaisuja siten, että niistä muodostuu asiakkaan hyvinvointia ja ammattilaisten työtä tukeva kokonaisuus
  - mm. sähkölukot kotihoidon asiakkaille ja lääkerobotiikan hyödyntäminen
  - Ympäri vuorokautisen hoivan teknologiset ratkaisut tukemaan hoitohenkilökunnan työtä

Uudistusohjelman keskeiset toimenpiteet vuosille 2024 – 2026 3/5

Painopiste Henkilöstö ja johtaminen

Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi

- Henkilökunnan pito- ja vetovoimaa parantamalla mahdollistetaan vuokratyövoiman vähentäminen.
- Vahvalla johtamisosaamisella mahdollistetaan monimuotoisen työyhteisön toiminta yksilöt huomioiden.
- Vahvistamalla henkilöstön osaamista mahdollistetaan henkilöstön liikkuminen asiakastarpeiden mukaisesti.

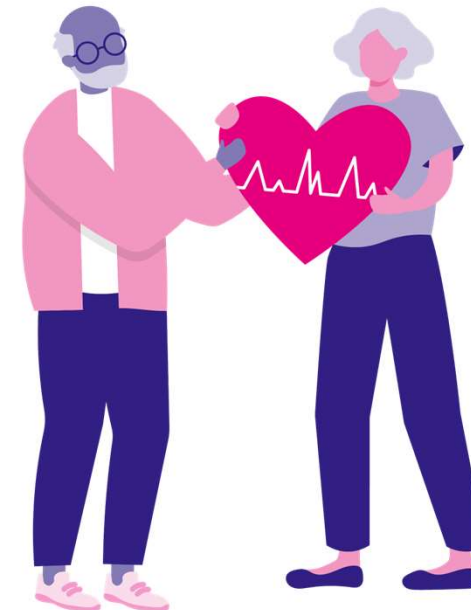
Uudistusohjelman keskeiset toimenpiteet vuosille 2024 – 2026 4/5

Painopiste Tukipalvelut ja toimitilat

Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi

- Vanhuspalveluiden hallinnoimat asunnot sekä henkilökunnan työskentelytilat ja välineet mahdollistavat turvallisen työskentelyn.
- Tilojen kustannusten kohdentuminen tarkoituksenmukaista.

Uudistusohjelman keskeiset toimenpiteet vuosille 2024 – 2026 5/5

Painopiste

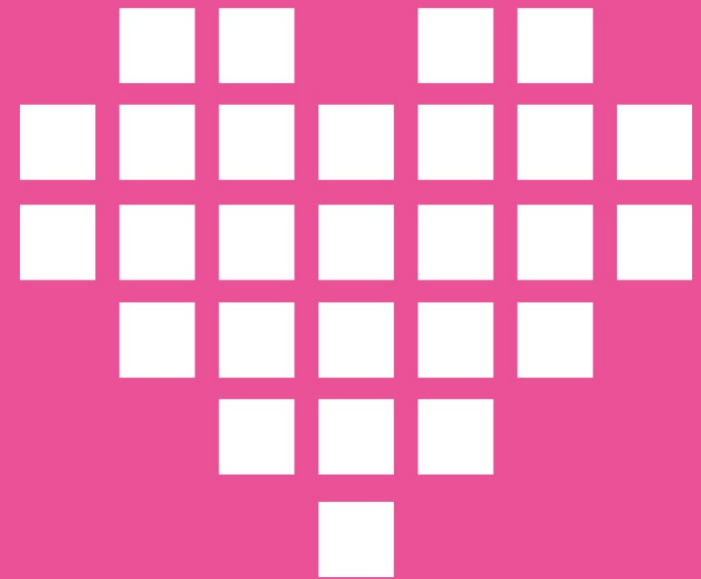
Erikoissairanhoidon tehokas käyttö ja hoitoketjun sujuvuus

Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi

- Kuntoutus- ja arviointijaksotoiminnan sisältöä kehitetään vaikuttavammaksi, ja asiakasmäärää lisätään
- Kotona asumista tuetaan senioritoimintamallissa kehitettävällä kotiin vietävillä lääkäripalveluilla.

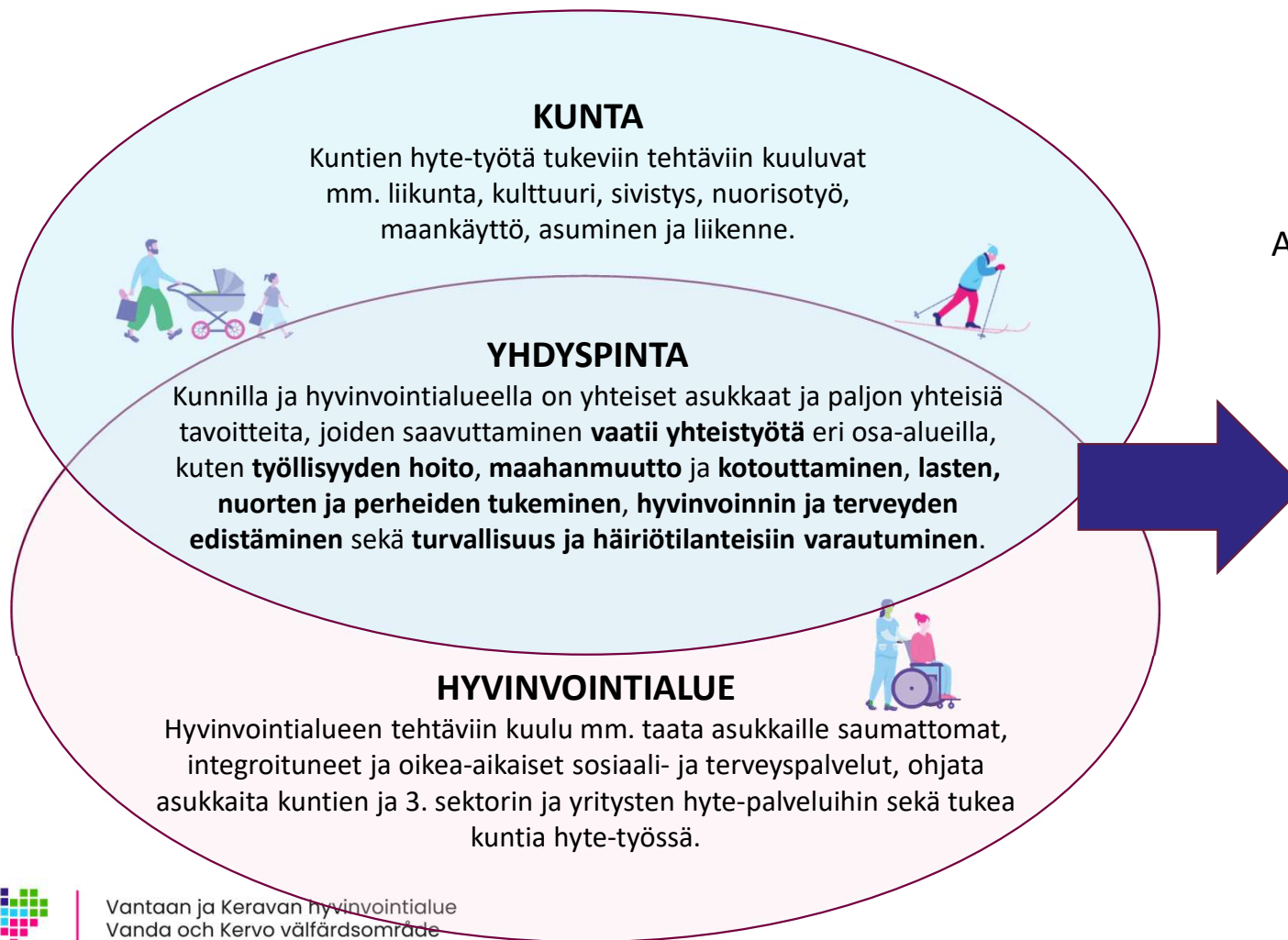

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Hyvinvointialue ja kunnat asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäjinä

ASUKAS

Alueen hyte-yhteistyön päämääränä on, että asukkaat voivat elää mielekäästä arkea Vantaan ja Keravan alueella.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tarkoitetaan muun muassa toimintaa, jolla tuetaan asukkaiden mahdollisuuksia hyvinvoinnin, terveyden ja muun muassa osallisuuden sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpitoon ja parantamiseen. Se on lisäksi väestöryhmien välisten hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamista.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ohjaa alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma. Aluevaltuusto hyväksyi ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman joulukuussa 2023 osana alueellista hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä edistetään monin eri tavoin.

Esimerkiksi

- kokoamme kuntien, järjestöjen ja hyvinvointialueiden tarjoamat hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelut vakehyva.fi-verkkopalveluun. Digitaalinen palvelutarjotin otetaan käyttöön vuoden 2024 loppuun mennessä.
- tuemme kotona asumista niin, että vahvistamme vanhusten sosiaalista ja fyysistä toimintakykyä. Tähän liittyen kehitämme muun muassa uudenlaisia ryhmätoimintana toteutettavia etäpalveluja.
- kehitämme edelleen etsivää ja löytävää vanhustyötä ja otamme sen vakituisesti käyttöön koko hyvinvointialueella.
- järjestämme henkilöstölle ajankohtaista koulutusta kaatumisten ehkäisyyn ja tuemme uusien käytäntöjen viemistä arkeen.

Järjestöyhteistyö

Järjestöyhteistyö

- Alueella järjestöyhteistyö on tiivistä ja järjestöjä hyödynnetään kattavasti palveluiden kehittämisessä.
- Järjestöt ovat jo nyt monelta osin tiiviinä osana alueen palvelukokonaisuutta tukien ja täydentäen lakisääteisiä sote-palveluita.
- Järjestöyhteistyö on kirjattu laajasti omiin toimintasuunnitelmiimme, strategiaan ja muutosohjelmaan.
  - Järjestöt näkyvät vahvasti alueellisessa hyvinvointikertomuksessa ja toimialakohtaisissa suunnitelmissa.
- Kehitämme yhdessä järjestöjen kanssa järjestöyhteistyön rakenteita, toimintamuotoja sekä yhteistyön seuranta- ja arviointia.
  - Lokakuussa 2024 käynnistyvässä järjestöyhteistyön neuvottelukunnassa on järjestöedustajat mm. teemoista eläkeläisyhdistykset ja vanhusten hyvinvointiin liittyvät yhdistykset
- Järjestöillä on keskeinen rooli ja merkitys osana hyvinvointialueen palveluita ja asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä.
  - Yhtenä yhteistyön muotona on hyvinvointialueen myöntämät avustukset

Hyvinvointialueen avustushaku sosiaali- ja terveydenhuoltoa tukevaan toimintaan

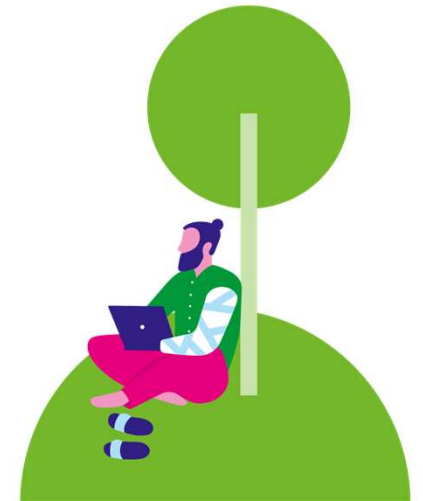
- Avustukset kohdennetaan hyvinvointialueen palveluketjujen ja -kokonaisuuksien vahvistavaan yleishyödylliseen järjestötoimintaan.
  - Avustettava toiminta tukee ja täydentää hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia sosiaali- ja terveyspalveluja.
- Avustusta myönnettäessä kiinnitetään huomiota toiminnan laajuuteen, toteutukseen ja vaikuttavuuteen.
  - Avustuksen myöntämisessä huomioidaan hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutuminen, hyvinvointialueen oma palvelutoiminta sekä alueen asukkaiden tarpeet, alueelliset erityispiirteet ja hyvinvointialueen hyvinvointihaasteet.
- Vuoden 2025 avustusten hakuaika on **1.-31.10.2024**
  - VAKE:n oma avustusinfo järjestetään 1.10. klo 17 (Teams-etäyhteydellä) – tiedotetaan tarkemmin myöhemmin mm. VAKE:n nettisivuilla

Avustushakuun liittyvissä kysymyksissä voit olla yhteydessä

- Hilda Hakkaraiseen, hilda.hakkarainen@vakehyva.fi, 050 312 1782
- Ilari Karhumaljaan, ilari.karhumalja@vakehyva.fi, 040 503 5615

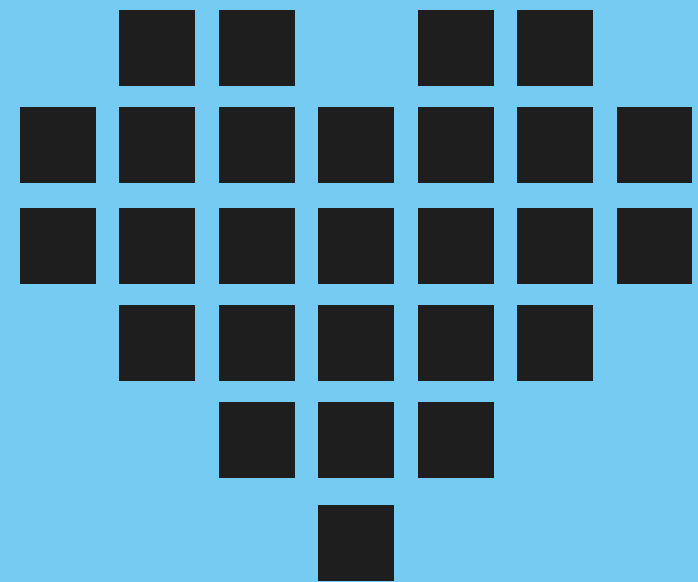

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Kerro palvelustasi – Kansallinen vanhuspalvelujen asiakastyytyväisyyden seuranta 2

- Vanhuspalvelujen kehittämiskohteet

Kerro palvelustasi – Kansallinen vanhuspalvelujen asiakastyytyväisyyden seuranta

- THL toteuttaa vuodesta 2024 alkaen joka toinen vuosi kyselyn: Kansallinen vanhuspalvelujen asiakastyytyväisyyden seuranta eli Kerro palvelustasi –kysely
- Kyselyn avulla selvitetään asiakkaiden kokemuksia palvelun laadusta, sekä vastaako palvelu asiakkaiden toiveisiin ja tarpeisiin.
- Kysely toteutettiin 10.1.–27.3.2024 kotihoidossa ja ympärivuorokautisessa palveluasumisessa koko Manner-Suomessa.
- Kyselyn tulokset julkaistiin syksyllä 2024.
- Seuraavassa on esimerkkejä tulosten pohjalta vanhuspalvelujen nostamista kehityskohteista sekä ideoita yhteistyöstä esimerkiksi järjestöjen kanssa (ulkoilu, yksinäisyys jne.)

Kotona asumisen palvelut: Kansallinen vanhuspalvelujen asiakastytyväisyyden seuranta 2, esimerkinostoja

Havaittu kehittämiskohde kyselystä	Esimerkkejä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimenpiteistä	Toiminto	<i>Yhteistyön mahdollisuudet kaupunkien ja järjestöjen kanssa?</i>
Minulle on tarjolla tarpeeksi sellaista viriketoimintaa, josta pidän	Monipuolisempaa toimintaa ja osallistetaan asukkaita tilaisuuksien suunnitteluun.	Yhteisöllinen asuminen	
Ulkoilu- ja virkistystoiminta (tuli erityisesti esille avoimissa vastauksissa)	Sähköinen ulkoilulista, josta voidaan varata ulkoiluttaja (kokeiltu kesätyöntekijällä) ja yritetään saada palkkatukityöntekijä ulkoiluttajaksi	Kotihoito	
Yksinäisyys	Omahoitaja ajan lisääminen, etäryhmien lisääminen: keskustelut (vähentää päivystyskäyntejä)	Kotihoito	

Hoiva-asuminen: Kansallinen vanhuspalvelujen asiakastytyväisyyden seuranta 2, esimerkkinstojoja

Havaittu kehittämiskohde kyselystä	Esimerkkejä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimenpiteistä	Toiminto	<i>Yhteistyön mahdollisuudet kaupunkien ja järjestöjen kanssa?</i>
Minulle on tarjolla tarpeeksi sellaista virkistystoimintaa, josta pidän.	Hyödynnetään RAI:n tuloksia ja siirretään tietoa hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Pidetään säännöllisesti asukaskokouksia. Keskustellaan asukkaiden kanssa aktiivisesti mieltymysten selvittämiseksi.	Hoivakoti	
Pääsen ulkoilemaan tarpeeksi usein.	Hoitajien työn organisointi ja yhteistyö, jotta jää aikaa ulkoilun toteuttamiseen. Vapaaehtoisten hyödyntäminen. Apotin raportin aktiivinen seuranta. "Tavoitetaulu" toimistojen seinille (ruksitaan ulkoilut) määrääjäksi.	Hoivakoti	
Yksinäisyys	Huomioidaan henkilökunnan puolelta, vastuuhoitaja aikaa tehostetaan	Hoivakoti	

